

شرکت داشته و تقریباً در تمام مراجع امنیتی، نظامی، انتظامی و قضائی دارای بروندۀ‌ها و سوابق سوء‌بسیاری بوده است.

البته تا سرحد امکان تمام سوابق مربوط به این شناسنامه و مشخصات مربوط به آن را در هر جا که امکان داشته است، محو و نابود کرده‌اند، اما نهایتاً بهتر آن دیده‌اند خود این شناسنامه را نیز نابود سازند و در مورد وی از شناسنامه‌ای استفاده کنند که نام خانوادگی مندرج در آن مصطفوی می‌باشد، زیرا خوبی هرگز، در سر تا سر زندگانی طولانی خود از آن نام و شناسنامه مربوط به آن، استفاده نکرده بوده و در هیچ اداره یا سازمانی سابقه سونی در ارتباط با آن نداشته است.

۳ - دوران جا‌افتادگی تا حدود ۶۰ سالگی

احراز مقام مدرسی در حوزه‌های علمیه! از ساده‌ترین کارهایی است که مبادرت به آن برای هر فرد معمم به آسانی می‌باشد! لطفاً به شرح ذیر که توسط رهبر و ولی امر فعلی مسلمانان جهان راجع به حوزه علمیه! مشهد نوشته شده است ولی در مورد سایر حوزه‌های علمیه! هم مصداق دارد، توجه فرمایند:

چگونگی احراز مقام استادی - احراز مقام استادی در حوزه علمیه مشهد [مانند سایر حوزه‌های به اصطلاح علمیه!] فقط دارای یک شرط است و اینکه محصلین و طلاب کسی را برای تدریس کتاب یا درس مورد نظرشان، شایسته و دارای صلاحیت تشخیص دهند. هنگامی که یک [!] یا چند نفر از طلاب این شایستگی را در شخص تشخیص دادند، از وی خواهش می‌کنند که در س مورد نظر را برای آنان شروع کند.

(گزارشی از سابقه تاریخی و اوضاع کنونی حوزه علمیه مشهد - سید علی خامنه‌ای - صفحه ۸۲)

از آغاز تأسیس حوزه‌های مذهبی جدید در نجف و کربلا، روشی به نام "مباحثه به جای تدریس" ابداع و مورد عمل قرار گرفته است که هر مدرسی با بکارگیری آن، توأم با کمی زرنگی و شارلاتانی، به آسانی میتواند پیسودای خود را پرده‌پوشی کند و هیچ مدرسی، حتی برای تدریس در دوره خارج، احتیاج به سواد و معلومات چندانی ندارد و نیز تشخیص اینکه اطلاعات و معلومات هر یک از طلاب در چه حد و میزانی قرار دارد و دی در چه درسی ضعیف و در چه درسی قوی میباشد به عهده و اختبار خود طبله واگذارشده است.

در کتاب "یک صد سال مبارزة روحانیت مترقی" (جلد چهارم - حقیقی بخشایشی - صفحات ۴۹/۴۸) روش مذبور به شرح زیر معرفی شده و مورد تمجید قرار گرفته است:

"مباحثه نه تدریس - اگر طلبه‌ای بخواهد از طبله دیگر که مدرس نیز هست از موضوع درس سوال کند، میرسد: شما چه چیز را مباحثه میکنید؟ مدرس هم بجای اینکه بگوید فلان درس را میدهم، میگوید: فلان موضوع یا مبحث را مباحثه میکنم. بطور کلی، در اصطلاح طلاب، تقریباً در تمام موارد به جای درس گفتن و درس خواندن مباحثه کردن به کار برده میشود.

... شاگردان قبل از درس را مطالعه میکنند، در زمینه درس بسه کتابهای بسیاری مراجعه کرده اطلاعاتی بدست می‌آورند و سپس آنچه را که در کرده‌اند، در معرض فکر استاد و شاگردان دیگر، که عموماً به موضوع درس واردند، قرار میدهند. و آنگاه، وقتی هر کس نظر و استنباط و عقیده خود را بیان کرد، در جلسه درس درباره همه نظرات و استنباطات بحث کافی میشود تا حق مطلب ادا گردد و حتی امکان نکته‌ای در ابهام باقی نماند."

با این ترتیب، هرگاه روش "مباحثه بجای تدریس و بدون امتحان" در دانشگاهها نیز به مورد اجرا گذاشته شود به آسانی میتوان تمام دروس، حتی رشته‌های فنی و پزشکی را، توسط افرادی دیلمه تدریس نمود!

آیت‌الله منتظری راجع به نحوه تحصیل خود نزد **خمینی** چنین گفته است:

... من قبل از اینکه آیت‌الله بروجوردی به قم بیاید با درس اخلاق ایشان [Хمینی] مأнос بودم، بعد به همراه شهید مطهری و جمعی دیگر از اول منظومه تا آخر الهیات را پیش ایشان خواندیم.

آن دوره از درس منظومة ایشان از بیست نفر تجاوز نمیکرد مدتها هم در درس اسفار ایشان شرکت میکردیم. بعد چون از بیان ایشان خوشنام می‌آمد به ایشان اصرار کردیم که یک درس اصول شروع کنند.

من و مرحوم شهید مطهری دو نفری جلد دوم کفایه را پیش ایشان شروع کردیم. ایشان در ابتدا فکر میکردند که ما میخواهیم سطح کفایه را پخوانیم. مقداری از عبارات کفایه را خواندند و گذشتند. ما بناکردیم به اسکال کردن. ایشان گفتند: به این شکل مطلب پیش نمیرود. ما گفتیم: پیش نمود. گفتند: مگر سطح کفایه را نمیخواهید بخوانید؟ ما گفتیم: سطح آن لازم نیست.

بالاخره به این شکل ایشان خارج کفایه را شروع کردند و این دو دوره درس ایشان - از اول جلد دوم تا آخر آن - هفت سال طول کشید. فکر و استعداد ایشان خیلی خوب بود ولی حافظه ایشان خیلی قوی نبود ...

بالاخره تا آخر دوره هفت هشت فقره [!] بیشتر نشده بودیم ...

(**خاطرات آیت‌الله منتظری** - ناشر: شرکت کتاب لوس انجلس، کالیفرنیا - صفحه

بحثی معتبرضه راجع به کتاب کفایه‌الاصول

منظور از "کفایه" که، بنا به شرح بالا، منتظری و مظہوی جلد دوم آن را به مدت هفت سال با خمینی مباحثه میکرده‌اند، کتاب دو جلدی "کفایه‌الاصول" تألیف آخوند ملا محمد کاظم خراسانی میباشد.

ما در تاریخهای معتبر و مستند دوران قاجاریه، به نام یکی از ایادی و جاسوسان فرومایه انگلیس به نام ملا حسین هراتی بر میخوریم که در معتبر یک نفر افسر انگلیسی به نام لیوتنان آرتور کولوی در جهت انتزاع قسمتهایی از افغانستان، از جمله هرات، از ایران نقش داشته است.

نویسنده این سطور نمونه‌ای از آن استاد را به نقل از صفحات ۲۲۲ و ۲۲۳ - جلد اول تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن ۱۹ - تألیف محمود محمود - در صفحات ۲۳ و ۲۴ کتاب "خاندان امام خمینی" نقل نموده است.

این ملا حسین هراتی پدر آخوند ملا محمد کاظم خراسانی مرجع بزرگ تقلید شیعیان میباشد که خود او نیز از حقوق بگیران انگلیس و دریافت کنندگان مستمری از وجود مشهور به **هوقوفه عود** بوده است و خوانندگان علاقمند میتوانند نام وی را همراه با شرح مربوط به آن موقوفه در جلد ۶ تاریخ روابط سیاسی ایران و انگلیس در قرن ۱۹ - تألیف محمود محمود و نیز در صفحات ۹۷ تا ۱۰۲ کتاب حقوق بگیران انگلیس در ایران - تألیف اسماعیل راثین، ملاحظه فرمایند.

همانطور که میدانیم، تعداد طلبه‌هایی که در جلسات درس هر یک از روحانیون در هر حوزه علمیه اشرکت مینمایند همواره به عنوان

مهترین شاخص برای اظهارنظر در مورد میزان علم و دانش آن روحانی و قدرت وی در بهره رسانی از علم و دانش خود به دیگران، مورد استناد قرار میگیرد. باز هم بطوری که میدانیم، از ابتدای تأسیس مراکز علمی‌آ جدید همواره تمام یا قسمی از مخارج زندگی طلبها وابسته به شهریه‌های دریافتی از روحانیونی بوده که به طلبه‌های درس خود، شهریه میرداخته‌اند. با این ترتیب هر طلبه ساعات هفتگی خود را طوری ترتیب میداده است که بتواند در جلسات مباحثه مدرسان یشتری که شهریه زیادتری پرداخت میگرده‌اند، شرکت نماید.

حال ای خواننده عزیز قضاوت بفرما که آیا در جلسات مباحثه کدام روحانی تعداد یشتری طلبه شرکت میگرده‌اند؟ در حوزه درس یا مباحثه کاندیدانی که از منابع نامنونی؟ پولدار میشده و هر ماه مبلغ نسبتاً قابل توجهی به هر یک از طلبه‌ها پرداخت مینموده است، یا در حوزه درس روحانی باسوسادی که شبانه‌روز رفع و زحمت تحقیق و بررسی را بر خود هموار میساخته، ولی آه نداشته است که با ناله سودا کند؟

البته میتوان گفت شهریه‌ای که توسط مراجع تقلید، از جمله آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، به طلبه‌ها پرداخت میشده، معمولاً از رجوه سهم امام و سایر رجوه شرعیه نیز تأمین میگردیده است ولی خوانندگان گرامی باید بدانند که تشکیل جلسات بسیار شلوغ و چندین صد نفری، با شرکت طلبه‌های شهریه‌بگیر، با کمکهای نامنونی، قبل از رسیدن مدرسان شهریه‌پرداز به وجوه شرعیه و سهم امام بوده و مهمترین وسیله جهت رسیدن آنان به مقام مرجعیت تقلید بشمار میرفته است.

مسئله دیگری که "پول" به نحوی غیر قابل انکار، ایفای "نقش اول" و زدن "حوف آخو" را به عهده گرفته است تألیف انواع کتابها، نشریات و رسائل توسط هر مدرس پولدار و هر مرجع تقلید میباشد.

زیرا هر مدرس و روحانی پولدار میتواند با پرداخت مبلغ پول به تعدادی از روحانیون زحمتکش و محقق ولی مستحق، و نیز تعدادی از طلبه‌های خود (که به آنان تقریرنویس گفته میشود) از هریک از آنان بخواهد که در بعد از هر جلسه خلاصه‌ای از نتیجه مباحثه در آن جلسه را برای وی تنظیم کند و یا اینکه در موضوع خاصی که وی تعیین کرده است، برای او، به بررسی و تحقیق پردازد و نتیجه‌ی تحقیقات خود را در چند جزو به او تسلیم نماید.

بعداً مدرس یا مرجع تقلید مذکور هر یک از آن جزوای را در اختیار یکی دیگر از مزدوران زحمتکش، پاسواد و محقق دیگر میگذارد تا اینکه پس از مطالعه دقیق، نظرات اصلاحی و تکمیلی خود را راجع به آنها ابراز نماید.

در هر حال اینکار ادامه می‌باید و نهایتاً، بر مبنای مطالبی که مورد پستد و قبول استاد دانشمندان قرار گرفته است، جزوی‌ها یا کتابهای بسیار جالب و ارزنده‌ای، به نام وی، با تیراز زیاد و قیمت ارزان و یا حتی بطور رایگان (گاهی هم به زبانهای مختلف!) در تمام دنیاً تشعیع متشر و توزیع میگردد و موجبات شهرت فوق العاده "مرجع تقلید آینده!" یا "آیت الله عظامی وقت" را فراهم میسازد.

کتاب دو جلدی کفایه‌الاصول یکی از این قبیل کتابها میباشد، که در صفحات ۳۴۶ و ۳۴۷ کتاب زندگانی آخوند خراسانی - تألیف عبدالحسین مجید کفائی اسمی ۱۳ نفر از تقریرنویسان آن درج شده است.

این کتاب به زبان هربسی نوشته شده است و تا کنون دهها حاشیه‌نویس و شرح‌نویس در مورد آن قلمفرسانی کرده و راجع به آن مطلب نوشته‌اند.

در خاطرات آیت‌الله منتظری در ادامه شرح مربوط به مباحثه جلد دوم کنایه‌الاصول با خمینی، چنین میخوانیم:

... بالاخره این دوره [کفایه] اصول ایشان تمام شد و ما دیگر در درس اصول ایشان شرکت نکردیم.

ایشان در دوره بعد کفایه‌[الاصول] جلد اول را شروع کردند، و این درس ایشان یکدفعه شلوغ شد تعداد شاگردان ایشان به پانصد، شصصد نفر هم رسید. آقای سبعانی هم که تقریرات درس ایشان را نوشته است همین قسمت جلد اول را نوشته است ...

(خاطرات ایت‌اشه حسینعلی منتظری - همان - صفحه ۹۵)

هنگامی که خمینی مطالب مندرج در جلد دوم کفایه‌الاصول را مباحثه میکرده، تا مدت هفت سال که آن مباحثه به طول انجامیده، جمماً هفت یا هشت نفر بیشتر در جلسات مباحثه ایشان شرکت نکرده بودند ولی همینکه مباحثه مطالب جلد اول همان کتاب را شروع کرد، به ناگهان جلسات درس ایشان شلوغ شد تعداد طلبها به پانصد، شصصد نفر رسید! چرا؟

ما بطور مسلم میدانیم که ایشان نه تنها به ناگهان، از عنبی نامرئی، پولدار شدند و دادن شهریه به طلبها را شروع کردند، بلکه به ناگهان به صورت یک روحانی فترس و سیاسی هم درآمدند و با کمال شجاعت و اطمینان بنای حمله به محمد رضا شاه پهلوی را نیز گذاشتند.

ضمیماً هم میدانیم که در آن زمان خمینی نه تنها مرجع تقلید، بلکه حتی مجتهد هم نبوده است تا کسی وجوه شرعیه برایش بفرستد و نیز هیچ

یک از مراجع تقلید وقت نسبت به او نظر خوب نداشته‌اند و پولی از وجهه شرعیه در اختیار او قرار نمیداده‌اند.

پس شهریه ماهانه برای پانصد شصصد نفر طلبه که هر سال به مبلغ هنگفته میرسیده از کجا تأمین میشده است؟

آغاز ریاکاری و ظاهر و پارسائی

ظاهرآ خمینی از اوآخر پادشاهی رضاشاه بزرگ، ظاهر و تمرین برای رسیدن به مرجعیت تقلید را آغاز کرده و در ظاهر به صورتی کاملاً "عابد و زاهد و مسلمانان" در آمده است.

مهمنترین وسیله برای رسیدن به اجتهاد و مرجعیت تقلید، ریاکاری و حقه‌بازی در جهت فریب دادن مردم ساده‌لوح میباشد و خمینی در این راه، ریاکاری را از حد گذرانده و به بالاترین درجه ممکن رسانده است. هر کس که در حال حاضر از گوشاهای از فتواهای بیرحمانه این مرد جناحتکار آگاهی یابد، یقین خواهد نمود که وی در زندگی خود به هیچ چیز، اعم از خدا و پیغمبر و یا بهشت و دوزخ، و نیز به هیچ یک از اصول اخلاقی و انسانی پاییندی و اعتقاد نداشته است.

مثلاً در آخرین ماههای پیش از انقلاب شوم اسلامی، راجع به دل رحمی او مخصوصاً رافت و مهریانی اش با طبقه زیردست و افراد تهی دست داستانهای بر زبانها جاری بود و حتی این نویسنده در این رابطه داستانی خنده‌آور و عجیب از یکی از همکاران قمی خود، که برادرش از بستگان سبیلی با خانواده خمینی بود، شنید و آن اینکه این خمینی به قدری مهریان میباشد که حتی در گذشته از کشن شپشهای موجود در پیراهن و

زیرپوش خود هم ابا داشته است. یعنی معتقد بوده است که شپش هم جان دارد و به اینجهت قابل ترحم میباشد. وی به مستخدم خانه خود سفارش کرده بوده است که برای تمیز کردن لباسهای وی از شپش، همواره به حباط خانه برود و آنها را بگیرد و به دور بیاندازد.

در بالا هم دیدیم که سید احمد نیز ضمن مصاحبه غیرقابل تکذیب خود یکی از خصوصیات پدرش را چنین نقل کرده است:

... امام یک مگس را که توی اطاق هست امشی نمیزنند - امام یک مگس را که توی اطاق هست امشی نمیزنند [تکرار مرسوط به اصل نوار میباشد] - آن مگس را میگیرند، در اطاق را باز میکنند و آن حیوان را بیرون میکنند[!!]. میگویند یک حیوان چرا ما بگیریم چرا چیزش کنیم؟ ...

اخیراً از چند نفر از دوستان شنیدم که یکی از دختران خمینی نیز چندین پیش در یک مصاحبه رادیوئی، مهربانی و دل رحمی پدرش را شرح داده و همان داستان جلوگیری وی از کشن مگسها را به عنوان مثال ذکر کرده است.

حال ای خواننده گرامی، واقعاً آیا شما بجز این خمینی، در مورد شخص دیگری شنیده و یا خود دیده اید که آنقدر رثوف و مهربان باشد که حتی از کشن شپشها و مگسها هم که مزاحمش بوده‌اند، دل نازکش به درد بیايد؟ و اگر هم به فرض بسیار بعيد قبول کنیم که چنین شخصی ممکن است وجود داشته باشد مسلماً نمیتوانیم قبول کنیم که وی در سر تا سر عمر خود حتی راضی به کشن یک گنجشک شده باشد.

حال وقتی که ما به یقین میدانیم که نام این شخص در تاریخ بشریت در ردیف جنایتکاران بزرگ ثبت شده است، باید تظاهر وی به

ترحیم بر شپش و مگس را نوعی ریاکاری زاهدانه تلقی نماییم که متأسفانه در اکثر زاهدان وجود دارد.

در شهر Grand Prairie در ایالت Texas میباشد موزه‌ای قرار دارد موسوم به The Palace of Wax. در این موزه مجسمه تعدادی از افراد مشهور جهان نیز قرار دارد که همگی از موم ساخته شده‌اند. از جمله این مجسمه‌های مومی چهار مجسمه از خونخوارترین و بیرحمترین جنایتکاران تاریخ بشریت در یک آطاق کنار هم گذاشته شده‌اند. یکی از این چهار مجسمه اختصاص به کشور عزیز ما ایران دارد و آن مجسمه خمینی است! آری مجسمه روح الله خمینی به عنوان یکی از چهار جنایتکار بزرگ تاریخ بشریت!!

حال اگر هم ما معتقد باشیم که از ابتدای تاریخ بشریت تا کنون، جنایتکاران بزرگ دیگری نیز وجود داشته‌اند که میتوان آنان را کم و یا ش در ردیف، و حتی شاید بالاتر از، خمینی قرار داد ولی در هر حال این امر در اینکه خمینی نیز در زمرة جنایتکاران بزرگ تاریخ میباشد، تغییری به وجود نمی‌آورد.

Хمینی از اولین روزی که به قدرت رسید تا روزی که دست اجل شر او را از سر مردم ایران کوتاه ساخت حتی یک روز نبود که قتل و کشتاری بنا به دستور مستقیم و یا با استناد به دستورات او صورت نگرفته باشد.

در آن ایام شوم این شعار بر در و دیوار در کوچه‌ها و خیابانهای تهران و سایر شهرستانهای بزرگ و کوچک ایران به چشم میخورد که: "مخالفت با خمینی کفر است و کافر واجب القتل".

بلافاصله بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بنا به دستور خمینی چند نفر درندخو به عنوان اعضای دادگاه ویژه انقلاب جهت رسیدگی به جرائم، به قول خمینی جنایتکاران رژیم سابق تعین شدند.

انتخاب بعضی از این افراد، از قبیل صادق خلخالی، بنا بر آشنائی قبلی و کامل خمینی از وجود خصلت مبعثت و ددمشی در آنان بوده و بعضی دیگر، از قبیل دکتر ابراهیم یزدی، از افرادی بودند که از همان آغاز، بنا بر میل و علاقه خود به جمع بازجویان تندخو و محاکمه کنندگان فحاش و بی ادب آن بخت برگشتن گان پیوسته و با ابراز علاقه و تلاش فوق العاده جهت تسریع در کشtar آنان، وجود خصلت پر حمی و ددمشی را در ذات خود به اثبات رسانده و به مصادق، خلائق هر چه لایق، به عنوان یکی از اعضای دادگاه ویژه و در حقیقت در سمت یکی از جلادان خمینی شروع به کار کرده بودند.

اولین جلسه این دادگاه ویژه در روز پنجشنبه ۲۶ بهمن ۱۳۵۷ (۱۷ ربیع الاول ۱۳۹۹) که مصادف با میلاد حضرت رسول اکرم و ولادت حضرت امام جعفر صادق بوده در نزد یکی های ظهر تشکیل شده است. روزنامه اطلاعات در روز بعد (جمعه ۲۷ بهمن ۱۳۵۷) با انتشار فوق العاده ای، با تپیر بسیار درشت خبر "تیوباران و هبران و زیم منفور شاه" را به اطلاع مردم رسانده است.

ذیلاً جملاتی را از این فوق العاده نقل مینماییم:
 نیمه شب دیشب، ۴ زنرال عالیترتبه ارتض شاه که در قتل و کشtar مردم بیگناه مشارکت داشته اند، بر اساس حکم صادره دادگاه انقلابی تیوباران شدند...

حکم اعدام این عده بر اساس رأی دادگاه ویژه انقلاب کسه در مقر کمیته امام تشکیل شده بود صادر شد و پس از تأیید امام خمینی،

به مرحله اجرا درآمد. جلسه دادگاه از صبح دیروز در محل دیبرستان شماره ۲ علوی تشکیل شد و تا ساعت ۷ بعد از ظهر ادامه یافت.
این دادگاه برای بررسی کارنامه ۲۶ تن از مقامات برجسته رژیم سابق که اکنون در زندان کمیته امام پسر میبرند تشکیل شد. پس از پایان جلسه، اعضای دادگاه به حضور امام خمینی رفتند و امام، حکم اعدام چهار نفر از متهمین ردیف یکم را به حکم آیة شریفة "فسدین فی الارض" تأیید کردند...

در صفحه دوم در همان فوق العاده تحت عنوان آخرین خبر چنین

میخوانیم:

۲۰ نفر دیگر محکوم به اعدام شده‌اند که حکم به تدریج در باره آنها اجرا میشود.

یعنی دادگاه ویژه انقلاب از حوالی ظهر روز پنجشنبه تا ساعت ۷ بعد از ظهر همان روز به ۲۶ پرونده رسیدگی نموده و ۲۴ نفر از آنها را به مجازات مرگ محکوم کرده بوده است! خمینی تمام این اعدامها را تأیید نموده و تنها به علت اینکه آنوقت شب جمعه و زمان آزادی ارواح مردگان ا و نیز مصادف با هیلهاد حضرت محمد و حضرت امام جعفر صادق بوده است، دستور میدهد که ۴ نفر متهمان ردیف اول را همان شب و بقیه را در شب شب تیرباران نمایند.

روزنامه اطلاعات مورخ شب ۲۸ بهمن در صفحه اول با تیتر

درشت خبر داده است: امشب ۲۲ خانم دیگر اعدام یا مجازات میشوند.

اما، در ساعت ۵ بعد از ظهر همین روز با سو عرفات، به همراه ۵۹

نفر بطور ناگهانی به تهران وارد شده و روزنامه اطلاعات مورخ یکشنبه ۲۹

بهمن خبر داده است که: با ورود عرفات اعدام محکومین به تعویق افتاده.

همه ما به دفعات مکرر و از قول مقامات عالی‌تر به و مؤثث

فلسطینی شنیده‌ایم که انقلاب اسلامی را هدیه‌ای میدانستند که آنان به

خمینی اعطاء کردند و آخرین بار معاون یاسر عرفات این واقعیت را در یک مصاحبه رسمی تکرار کرد و نیز رادیوی اسرائیل در تاریخ اول نوامبر ۱۹۹۸ (۱۰ آبان ۱۳۷۷) در برنامه خود به زبان فارسی چنین گفت:

... یک مقام بلندپایه فلسطین بوای دومن بسیار طی شبانه روز اخیر سخنان روز جمعه آیت‌الله خامنه‌ای را محکوم دانست که طی آن آقای یاسر عرفات را فردی حقیر و خائن توصیف کرده و علیه توافق صلح اسرائیل و فلسطینیان سخن گفته بود.

مدیر گل دفتر ریاست حکومت خودگردانی - آقای طائب عبدالرحیم که از رادیو صوت فلسطین سخن می‌گفت از سران حکومت اسلامی ایران خواستار گردید از تحقیر حکومت خودگردان فلسطین که نماینده آرماتهای ملت فلسطین است دست بردارند.

آقای عبدالرحیم گفت: آیت‌الله خامنه‌ای و دیگر رهبران حکومت ایران باید همیشه بباد داشته باشند که این ابوعمار، یاسر عرفات و دیگر فلسطینیان بودند که پیش از انقلاب آنها را زیر چتر حمایت خویش گرفتند و به آنها کمک رسانند...

اما آیا خوانندگان گرامی میدانند که یکی از دهها خدمت فلسطینی‌ها به خمینی ایجاد جمعه سیاه بوده است.

در دومن راه پیمانی بزرگ و یک میلیون نفری تهران، که در روز ۱۶ شهریور ۱۳۵۷ انجام گردید (و در صفحه مقدم مردم تعداد زیادی از روحانیون بلندپایه و همارز، استادان دانشگاه، رهبران جبهه ملی و نهضت آزادی قرار داشتند) شعاری که از میان شرکت کنندگان جمعیت و یشتر خطاب به تماشاگران در دو سوی خیابانهای مسیر ادا میشد این بود: "فردا زاله، یادت نوره" یعنی مرتبأ از داخل این جمعیت عظیم از سایر مردم دعوت میشد که روز بعد از آن، در میتینگ و تظاهراتی که در میدان گوچک

ز الله برگزار میشود شرکت نمایند. آیا عجیب نبود؟ و همه تعجب هیکردن که
چگونه ممکن است این پس از عظیم را در گوزه‌ای جا داد؟
میدان ز الله، که پیش ایش و از چند روز قبل از آن تاریخ نامش به
میدان شهدا تغیر داده شده بود، در آن زمان در وسطش باعچه‌ای دایره‌ای
شکل با گلکاری وجود داشت که با دیوارچه‌ای نرده‌دار و کوتاه از سایر
میدان جدا میشد و در بقیه میدان که مردم میتوانستند باشند و به
سخنرانی‌ها گوش بدھند وسعت چندانی وجود نداشت. چون بعد از
انقلاب، خارجیان و حتی اهالی شهرستانها که برای تماشای محل کشتار
تاریخی ۱۷ شهریور به آن میدان میرفتند، از دیدن آن محوطه کوچک و از
اینکه آنجا را برای برگزاری یک میتینگ عظیم در نظر گرفته بودند دچار
حیرت و تعجب میشدند، لذا تمام آن باعچه دایره‌ای شکل را برچیده و
میدان را وسعت پخته و یک پارچه کرده‌اند تا اینکه بتوانند بگویند که
مردم در این میدان بوده‌اند، در حالی که هنوز هم کوچک است.

راستی ای خواننده گرامی آیا تعجب نمیکنی اگر بدانی در این
میدان که بوای اولین بار و آخرین بار برای برگزاری یک میتینگ بزرگ یک
میلیون نفری انتخاب شده بود، بخلاف راهپیمانی و میتینگ روز پیش حتی
یک نفر از دعوت کنندگان و پیشوایان نهضت، حتی یک نفر آخوند یا یکی از
رهبران درجه دوم و سوم جبهه ملی یا نهضت آزادی حضور نداشته است؟
آدی حتی یک نفر از رهبران درجه دوم و سومها چرا؟ آیا این
امر به این علت نبوده است که آنان از سناریوی از پیش نوشته شده آگاهی
داشته‌اند؟

در هر حال بعد از آن جنایت وحشتناک در میدان ز الله، در همان
وقت در تهران شایع شد که سربازان فلسطینی شب قبل را در خانه شیخ
یعیی نصیری که خود را علامه نوری لقب داده است بسر برده و از صبح

روز بعد با پوشیدن لباس سربازان ایرانی از آن خانه که تقریباً وصل به هیدان زاله میباشد به میان مردم آمده و بعضی هم به پشت بامهای اطراف و شرف به میدان رفته و هم به سوی سربازان واقعی و هم به طرف مردم تیراندازی کرده‌اند.

بعد از انقلاب تعدادی عکس از جریان آن فاجعه توسط جمهوری اسلامی منتشر شده است. هرگاه به همین عکسها نیز با دقت توجه شود، معلوم میگردد که آن شایعات بیاساس نبوده است، زیرا در اغلب آنها شخص دو نوع سرباز مشاهده مینماید، چند نفری (در بعضی از عکسها نشسته و در بعضی از عکسها ایستاده) در حال تیراندازی به مردم میباشند و تعدادی دیگر بدون اینکه تفنگهاشان را در حالت شبک، حتی رو به هوا، در دست داشته باشند، با حالتی بہت زده، با تفنگ بر سر دست، مشغول تماشای تیرانداران هستند! مسلماً این دو حالت کاملاً متفاوت از یک صحنه خیلی بعید میباشد.

در هر حال، وقتی که شما انجام خدمتی را به یکنفر کارگر مزدور محول میکنید، آن کارگر بلاfacile پس از انجام آن خدمت و پایان کار نزد شما میآید تا مزد خود را دریافت کند و ما میدانیم که یاسر عرفان در پس از ظهر ۲۸ بهمن ۱۳۵۷، یعنی زمانی که فقط شش روز از پیروزی به اصطلاح انقلاب گذشته بود، برای دریافت مزد خود به تهران آمد. زیرا به مصدق این ضرب المثل عربی معتقد بوده است که :

وَ فِي التَّأْخِيرِ آفَاتْ .

البته تمام خوانندگان گرامی میدانند که یاسر عرفان مستقیماً از فرودگاه به نزد خمینی برده شده است ولی آیا میدانند که وی در هنگام ورود به ایران در خواست کرده بود که را ابتدا به هیدان زاله ببرند تا

وی شخصاً آنجا را بیند و برای شهداي ۱۷ شهریور ادائی احترام نماید. به همین جهت مسیر عبور وی را از خیابان ایران و طوری تعیین کردند که قبل از رسیدن به حضور خمینی، میدان زاله را به وی نشان دهند. چراي اين امر را باید خوانندگان گرامی حدس بزنند؟

اما جالب توجه خبری است که روزنامه اطلاعات مورخ ۲۹ بهمن ۱۳۵۸، در صفحه ۱۱، نوشته است:

... هنگامی که عرفات و همراهانش به نزدیکی خیابان ایران رسیدند، گروهی از فلسطینی‌های که پیش از این به ایران آمده بودند[!!]، به همراه جمعی از مجاهدان سرود سَرْجَع يوْمًا إِلَى يَافَا روزی به یافا باز خواهیم گشت و القدس رَهْرَة المَدَائِنْ گل شهرها قدس است را خوانندند.

کس هم از این روزنامه و دیگران نرسیده است که این گروه فلسطینی که پیش از این به ایران آمده بودند، چند نفر بوده‌اند، چه وقت و براي چه کارهایی به ایران آمده بوده‌اند؟

با تحقیقاتی که اینجانب شخصاً انجام داده‌ام به این نتیجه رسیده‌ام که تعداد چریکهای فلسطینی در ایران در حدود ۲۰۰ نفر بوده، هرچند برای انجام کشدار در هر میتینگ، چند نفری از آنان کفايت میکرده و حتی برای انجام جنایاتی از قبیل کشتن استاد کامران نجات‌اللهی در روز ۵ دی ماه ۱۳۵۷، در تراس طبقه دوم ساختمان وزارت علوم در خیابان ولیا، که جمعی از استادان دانشگاه در آن زمان در آنجا تحصیل اختیار کرده بودند، فقط یک نفر تیرانداز فلسطینی از پشت یک بام در چند ساختمان آنطرفتر کافی بوده است.

آیا خوانندگان گرامی میدانند که متعاقب این جنایت، انقلابیون اسلامی از اقدامات قانونی مقامات دولت وقت در مورد بررسی جنایت و

پیدا کردن قاتل جلوگیری کردند و حتی حاضر نشدند که جسد را در اختیار پزشکی قانونی قرار دهند تا در حضور پزشکان مورد اعتماد انقلاییون گلوله منجر به قتل را از بدن مقتول خارج سازند و نوع آن را و اینکه از چه اسلحه‌ای خارج شده است، تعیین نمایند.

ما میدانیم که یاسو عرفات در روز بعد از ورود به ایران درخواست کرده است که برای ادای احترام نسبت به شهدای انقلاب اسلامی به بهشت زهراء برود، روزنامه‌های وقت همگی در مورد تأثیر شدید و گریه یاسو عرفات بر بالای قبر شهداء، در قطعه ۱۷ بهشت زهراء، مطالبی نوشته بودند و روزنامه کیهان مورخ ۳۰ بهمن ۱۳۵۷ در صفحه ۹ نوشته است که عوفات در بهشت زهراء از طرف چریکهای ایرانی و فلسطینی احاطه شده بوده است.

عرفات دو جلسه کاملاً سری با خمینی داشته یکی در بدء ورود وی به ایران و دیگری از ساعت ۷ تا ۹ بعد از ظهر روز بعد که در آنها فقط مشاوران بسیار محروم و مورد اعتماد دو طرف شرکت داشته‌اند و در این جلسات سری راجع به حق‌الجنتیات نقدی و ماهیانه‌ای که میباشد بعداً به اقساط طولانی به وی داده شود و گویا هنوز هم داده میشود توافق شده است.

در همین سفر یاسو عرفات به ایران، اعلام شد که ۵۹ نفر از سران بلند پایه فلسطین و محارم وی به همراه او به ایران آمده‌اند که یکی از آنها جلال الدین فارسی نام داشته که این شخص بنا بر نوشته روزنامه اطلاعات مورخ ۲۹ بهمن ۱۳۵۷ (روز بعد از ورود یاسو عرفات به ایران) "بزوگترین نقش را در تعلیم و آموزش انقلاییون ایرانی در اردوگاههای فلسطینی به عهده داشته است".

سلماً این انقلابیون ایرانی که جلال الدین فارسی، بنا به نوشتة روزنامه اطلاعات، بزرگترین نقش را در تعلیم و آموزش آنان در اردوگاههای فلسطین به عهده داشته است و گویا تعدادشان به چندین صد نفر میرسیده و مخارجشان را قذافی تأمین میکرده است، به نوبه خود در پیروزی انقلاب جمهوری اسلامی نقش بزرگی ایفاء کرده بودند، اما آیا کسی میداند که آنان چند نفر بوده‌اند و چه کارهایی را انجام داده‌اند؟

ظاهرآً این جلال الدین فارسی، طبق توافقهای محramانه با خمینی، قرار بوده است که به پاداش آنهمه خدمات جنایتکارانه که به جمهوری اسلامی کرده بوده، به عنوان اولین رئیس جمهوری اسلامی ایران انتخاب گردد ولی خمینی، به این بهانه که وی افغانی میباشد و انتخابش به علت ایرانی‌الاصل نبودن طبق قانون منع شده است، از انجام این قول شانه خالی کرد.

چند روز بعد از وقوع فاجعه ۱۷ شهریور ۱۳۵۷، فرمانداری نظامی اعلام کردک: آقای شیخ یحیی نصیری، معروف به علامه نسوری، به اتهام تحریک مردم به آتش زدن بانکها و مؤسسات عمومی و فروشگاهها و سینماها و سایر اماکن دستگیر و زندانی شده است.

طبق اعلام فرمانداری نظامی، از خانه این شخص علاوه بر دستگاههای پلی‌کپی - اسنبل - فتوکپی و ماشین تحریر مقداری سکه و طلا و جواهر و همچنین مبلغی پول نقد و تعدادی دفترچه پسانداز به نام دختران و پسران وی با موجودی‌های نسبتاً هنگفت به دست آمده بود. اما در آن تاریخ، هرگاه مأموران رسیدگی به جرائم و جنایات یحیی نصیری، خودشان به طرفداران انقلاب نیوسته بودند، سلماً برای حفظ جان و از ترس انقلابیون دیگر جرئت رسیدگی به جرائم متسب به این شخص و

روشن ساختن واقعیت امر و میزان دخالت چریکهای فلسطینی در آن فاجعه را در خود نمیدیده‌اند.

در هر حال، بعد از هزیمت یاسوعفات از ایران، یعنی دوشنبه شب (۳۰ بهمن) چهار نفر دیگر از زنرالهای ارتش ایران تیرباران شدند. تا آن روز صدها نفر از سران رژیم سابق توسط مأموران رژیم جدید زندانی شده بودند، که به علت نبودن معیار و قانون مشخص، احتمال اعدام همه آنان وجود داشته است و اکثر این متهمان، و حتی همان اولین محکومان به اعدام، که هنوز اعدام نشده بودند، یا خودشان با افراد متتفذی در رژیم جدید از سابق بستگی، دوستی، آشنائی و با ارتباط داشته‌اند و یا در میان پستگان دور و نزدیک هر یک، که همگی برای نجات محکوم با زندانی مربوط به خود به تلاشی خستگی‌ناپذیر افتاده بودند، بالاخره فردی پیدا می‌شده است که بطور مستقیم یا مع الواسطه با یکی از این آخوندان تازه به دوران رسیده و متتفذ ارتباط و آشنائی داشته باشد و با گریه و التماس و یا ارائه استناد و اقامه دلائلی مبنی بر بیگناهی محکوم، وی را راسته شفاعت قرار دهد.

ضمانتاً بسیاری از پیشوایان رژیم جدید و آیات عظام وقت، که هنوز در آن زمان قدرتی داشتند، با اعدام انقلابی، سریع و بدون محاکمه متهمان مخالف بودند و پیشنهاد محاکمة ظاهراً آبرومندی برای آنان را مینمودند.

در این شرایط، خمینی ظاهراً در اجرای قولی که قبل از انقلاب داده بود، مبنی بر اینکه پس از سرنگون ساختن رژیم سلطنتی به قم خواهد رفت و در آنجا به انجام امور مذهبی خواهد پرداخت، در تاریخ ۱۰ اسفند

(۲) ربيع الثاني ۱۳۹۹ - ۱ مارس ۱۹۷۹) به قسم عزیمت نموده و
وانمود کرده است که قصد اقامت دانش در آن شهر را دارد.

اما وی از اینکار هدفهای متعددی را دنبال میکرده که یکی از آنها
اغفال همان سازمانهای فعال و مسلح شده سیاسی و امیدوار نگاهداشتن آنان
بوده که به امید رسیدن به قدرت و یا حداقل سهیم شدن در غنائم حاصله
از انقلاب، در جهت مبارزه با رژیم سلطنتی و سونگونی آن با او همکاری
کرده بودند.

و بالاتر از آن اینکه وی، ۵ روز قبل از آن طی حکمی رسماً
صادق خلخالی را به عنوان حاکم شرع تعیین کرده و مأمور کشداری عظیم
از رهبران درجه دوم و سوم رژیم سابق ساخته بوده است. متن آن حکم به
شرح زیر میباشد:

بسمه تعالیٰ

۲۶ ع [ربيع الاول] [۱۳۹۹] [۵ اسفند ۱۳۵۷ - ۲۴ فوریه ۱۹۷۹]
جناب حجت‌الاسلام آقای حاج شیخ صادق خلخالی دامت افاضاته
بجنابعالی مأموریت داده میشود تا در دادگاهی که برای محاکمه
متهمن و زندانیان تشکیل میشود، حضور به مرسانده و پس از
تمامیت مقدمات محاکمه با موازین شرعیه حکم شرعی صادر کنید.
[امضاء] روح‌الله‌الموسی‌الخمینی

خمینی، علاوه بر آن، روز قبل از عزیمت به قسم طی
یک اعلامیه ۱۲ ماده‌ای خط‌مشی دولت و وظائف و تکالیف دستگاههای
حکومت را تعیین کرده بود که ماده ۱۲ آن به شرح زیر بود:

۱۲ - باید هرچه سریعتر به وضع جنایتکاران رژیم فاسد رسیدگی
شود و در دادگاههای فوق العاده انقلابی مردمی علناً آنان را محاکمه
کرده و به مجازات برسانیم تا مردم ستمدیده ما از وضع آنان مطلع
شده و مطمئن شوند افرادی که آنان را در طول دوران سیاه استبداد
اذیت و آزار کرده بودند، چگونه به سزا اعمال خود میرسند.

(روزنامه اطلاعات - مورخ ۹ اسفند ۱۳۵۷ - صفحه ۷)

با عزیمت خمینی به قم، صادق خلخالی رسماً به عنوان رئیس دادگاه ویژه انقلاب بکار پرداخت و هر روز تعداد جدیدی از کسانی را که در رژیم گذشته دارای مقام و ثروتی بوده‌اند به اعدام محکوم ساخت، که البته تمام این احکام می‌بایست قبل از اجراء به تصویب خمینی برسد. ولی دور بودن خمینی از تهران تأیید اعدامها را آسان و شفاعت را مشکل ساخته بود یعنی شفاعتگران مت念佛 هر متهم یا محکوم به منظور ارائه استاد و شرح بی‌گناهی آن شخص مجبور به عزیمت به قم بودند. و غالباً هم قبل از حرکت، با استفاده از حداقل نفوذ خود، از خلخالی قول می‌گرفتند که تا مراجعت آنان اجرای حکم اعدام را، ولسواینکه به تأیید خمینی رسیده باشد، به تأخیر بیاندازد.

این شفاعتگران و واسطه‌ها، پس از رسیدن به قم و کسب اجازة شرفیابی، معمولاً از خمینی می‌شنیدند که کار از کار گذشته و اجرای حکم به تأیید رسیده است. ولی این واسطه‌های مت念佛، که بسیاری از آنها، از جمله آیات به اصطلاح عظام وقت (که در همان قم بودند) و آیت‌الله سید محمود طالقانی (که حتی برای شفاعت نماینده خود را گسیل می‌داشته است) و دکتور محمد حسین بهشتی و ...، که در آن زمان خود را بالآخر از خمینی میدانستند، با اصرار و خواهش و با ارائه استاد متعدد مبنی بر بی‌گناهی محکوم، معمولاً فرمان لغو حکم اعدام را دریافت مینمودند و با شادمانی به سوی تهران روان می‌شدند اما همیشه هنگامی که این افراد به تهران میرسیدند، اطلاع می‌یافتدند که خلخالی قبل از ورودشان حکم صادره را به مورد اجرا گذاشته است و همگان هم میدانند که دستور تسریع در اجرای حکم اعدام از پیت خود خمینی صادر می‌شده و یکی دیگر از دلائل

عزیمت وی به قم همین دور بودن از تهران و ایجاد مشکلات در راه شفاعتگران بوده است.

وضع زندانیان و محکومان به اعدام در شهرستانهای دور و نزدیک توسط حکام شرع دادنش و درندخو، که از طرف خمینی تعیین شده بودند، و شفاعتگران آنها نیز کم و بیش به همین صورت جریان داشته است.

ما همچنین میدانیم، به موجب فتاوی همان خمینی، هر فردی که به علت افساد فیالارض و محاربه با خدا و امام زمان توسط حکام شرع دادگاههای انقلاب به اعدام محکوم شود، قتلش برای هر فرد مسلمان واجب کفایی تلقی میشود و ثواب حاصل از آن مانند کشتن یک کافر در جنگ با اسلام میباشد.

باز هم به موجب فتاوی همان شخص ناسلمان نه تنها تمام اعضای فعال سازمانهای مخالف با خمینی، بلکه افراد متصرف و کاملاً معتقد به مردم آنها نیز همگی مفسد فیالارض و محارب با خدا و امام زمان تلقی میشده و واجب القتل به حساب میآمدند.

با وجود این فتاوی صریح باز هم بقرار اطلاع پاسداران ایرانی از قتل این جوانان اکراه داشته‌اند (و دارند) و به همین جهت دزخیمان خمینی مجبور شده‌اند که برای اعدام مردان این سازمانها و گروهها، تورورستهای فلسطینی استخدام نمایند که هنوز هم به این خدمت خدایستنان و اسلامی اشتغال دارند.

اما برای اعدام دختران، حضرت اخمینی، علاره بمر فتاوی بالا، فتاوی جدید و عجیب دیگری هم صادر کرده‌اند. این فتاوی عجیب (که به علت کثرت موارد اجراء امکان محروم نگهداشتن آن وجود نداشته

است و هم اکنون هم همگان از آن اطلاع دارند.) تقریباً به این مضمون بوده است که:

”تمام دختران تا زمانی که هنوز باکره و کامن‌دیده هستند، اگر وفات یابند، ولو اینکه گناهی هم کرده باشند، حضرت فاطمه زهرا در آن دنیا از آنان شفاعت خواهد کرد و آنان را روانه بهشت خواهد نمود. و به این جهت از مجازات در جهنم معاف خواهند گردید.
ولی اگر این دختران واجب‌القتل در همین دنیا از لذت همخوابی با مرد برخوردار شده و باکرگی خود را از دست داده باشند، دیگر موجبی برای شفاعت حضرت زهرا وجود نخواهد داشت و آنان به مجازات الهی و استحقاقی خود در جهنم خواهند رسید!!“

معینکه این فتوای انسانی! و اسلامی! در جلسات محترمانه به اطلاع پاسداران مسلمان! و متعهد! رسیده است، تعداد زیادی از آنان داوطلبی خود را برای انجام این خدمت خداپستانه! که دارای لذت فراوان دنیوی و اجر عظیم آخری؟! بوده اعلام کرده‌اند. اما به داوطلبان این امر خیر و فی‌سیل‌الله اعلام شده است که شرط بغل‌خوابی هر پاسدار با هر دختر واجب‌القتل و ازاله بکارت از وی این است که آن پاسدار صبح روز بعد از کام‌گیری از آن دختر، اجرای حکم حاکم شرع را در مورد قتل وی به مرحله اجراء در آوردا و بهشت پر از حور را نیز برای خود تضمین نماید.
بطوری که میدانیم صادق خلخالی در آن دوران شومنتر از حال، به اکثر شهرهای ایران سفر کرده است و هر روز در زندانی و بازداشتگاهی، در شهری حضور می‌یافته و بنا بر فتوای خمینی، دستور قتل تمام این‌قیل افراد را میداده و روز بعد به زندان و بازداشتگاه دیگر در شهری دیگر میرفته است.

فتوای دیگر خمینی که مرتبأ و بارها از طرف صادق خلخالی به عنوان دلیل قتل این افراد تکرار می‌شد، این بوده است که: قتل کسانی که با

ظن مخالفت با وزیر جمهوری اسلامی بازداشت میشوند به مصلحت خودشان و به مصلحت اسلام میباشد. زیرا اگر اینان گناهکار نباشند و به ناحق کشته شوند، شهید تلقی شده‌ها و مستقیماً به بهشت میروند! و اگر هم گناهکار باشند که قتلشان به نفع اسلام و جمهوری اسلامی خواهد بود.

حال، در آن شرایط اجتماعی وحشتاک و محیط پر اختناق آن روزگار که هر پاسدار سیاه دل هم میتوانست حتی بدون ترس از سرزنش و مؤاخذه، در کوچه و خیابان، هر فردی را که مایل بود به قتل برساند و افراد ملی گرا و غیر مذهبی، نظیر نویسنده این سطور، هر روز را با ترس و دلهره، آغاز میکردند و شبها نیز در شرایطی که با موشکپرانی‌ها و بمبارانهای هواپیماهای عراقی امید واطمینان زنده ماندن تا روز بعد را نداشتند، به رختخواب میرفتند، هر روز کارمندان تمام ادارات در نماز زورکی جماعت ظهر و عصر، و شاگردان تمام مدارس در دعای صبحگاهی مجبور بودند که برای امام دعا نمایند و بگویند: خدا آیا، خدا آیا! اقبال مهدی، خمینی را نکهدار، از عمر ما بکاه و بر عمر او بیفزای!! و بر در و دیوارها نوشته بودند: مخالفت با خمینی کفر است و کافر واجب القتل!! و با اینکه: هر لحظه امام را دعا کنید!!

همین خمینی، در شهریور ماه ۱۳۶۷، درست مانند اینکه یک کشاورز دستور دروکردن یک کرت گندم از مزرعه‌ای را به کارگران خود بدید، با یک فتوای جنایتکارانه دستور قتل چند هزار نفر جوان را در تهران و چندین برابر آنان را در سر قاسو ایران صادر کرد.

با اینکه هیچ یک از این ییگناهان از بستگان دور یا نزدیک این نویسنده نبوده‌اند ولی چه کسی میتواند در هنگام شنیدن این داستان بی‌نهایت تأثیرانگیز، از ابراز خشم و ریختن چند قطره اشک خودداری کند، مخصوصاً اگر بداند که بعد از صدور این فتوای وحشتاک و در زمانی که

هنوز اجرای آن جریان داشته و همچنان با مراضی که دهها هزار نفر افراد خانواده‌های داغدیده و بستگان آنان با چشمگانی اشکبار برای یادبود و عزاداری عزیزان بیگناه خود ترتیب داده بودند، آن انسان‌نمای بی‌احساس و جنایتکار بی‌رحم در تمام ساعات در حال سروden اشعار عاشقانه برای معشوقه روحانی؟! خود بوده و نیز در جلسات روزانه و ملاقات‌های محترمانه شبانه به سرگرمی‌های عارفانه؟! با این عروس بسیار زیبا اشتغال داشته است!

آری این خمینی، شبیه بورو و مگس دوست! بی‌آنکه از فتوای وحشتناک و جنایت‌آمیز خود که در همان ایام برای قتل هزاران جوان بی‌گناه صادر کرده بود، کوچکترین ناراحتی داشته باشد، تنها در سه ماه آخر سال ۱۳۶۷، ۳۰ غزل و یک رباعی، که جمعاً ۲۰۲ بیت دارد! و همگی عاشقانه هستند برای معشوقه زیبای خود سروده است.

ما تعدادی از ایات مربوط به این غزنهای را برای آشنائی خواهند گرفت این اشعار عرفانی در صفحات آینده نقل کرد، ایم تا همگی به خوبی به صحت این گفتار در مورد یکی از صفات و خصوصیت‌های خمینی، بی‌پرند و بر آن صحنه بگذارند که شنیدن اخبار مربوط به اعدام جوانان بیگناهی که خود دستور قتل آنان را داده بوده است آنچنان وی را به وجود می‌آورده و جذبات شور و اشتیاق به معشوق را در وی برمی‌انگیخته که بر سر ذوق می‌آمده، به غزل‌سرانی می‌نشسته و به عشق‌بازی عرفانی! می‌پرداخته است.

اولین ساقه از فعالیت سیاسی خمینی

بعد از آنکه توپه سوءقصد به جان محمد رضا شاه پهلوی، در تاریخ ۱۵ بهمن ۱۳۶۷ (۴ فوریه ۱۹۴۹) به شکست انجامید، و قابع سیاسی

مهمن در ایران اتفاق افتاد. از جمله میتوان وقایع زیر را برشمرد که با موضوع مورد بحث ما میباشد:

۱۷ بهمن ۱۳۲۷ (۶ فوریه ۱۹۴۹) - آیت‌الله سید ابوالقاسم

کاشانی که در همان نیمه شب بعد از حادثه سوءقصد، طبق ماده ۵ قانون حکومت نظامی بازداشت شده بود، در این روز به خرم‌آباد فرستاده شد و متعاقباً از آنجا به لبنان تبعید گردید.

۵ اسفند ۱۳۲۷ (۲۴ فوریه ۱۹۴۹) - در بعد از ظهر این روز

نایابندگان فراکسیونهای مجلس شورای ملی در دربار حضور یافته با شاه ملاقات کردند.

شاه در این اجتماع به نایابندگان مجلس شدیداً حمله نمود و اظهار داشت که: دولتها را شما می‌آورید و می‌برید و گلوله آن را من می‌خورم. و در این رابطه در مورد لزوم تشکیل مجلس مؤسسان به منظور اصلاح اصل ۴۸ قانون اساسی و اعطای اختیارات پیشتری به شاه مطالبی بیان نمود.

۸ اسفند ۱۳۲۷ (۲۷ فوریه ۱۹۴۹) - رضا حکمت، رئیس مجلس

شورای ملی، در کاخ اختصاصی به حضور شاه رسید و نظر موافق مجلس شورای ملی را با تشکیل مجلس مؤسسان به عرض رسانید.

۹ اسفند ۱۳۲۷ (۲۸ فوریه ۱۹۴۹) - فرمان شاه خطاب به محمد

ساعده نخست وزیر، جهت تشکیل مجلس مؤسسان صادر و ابلاغ گردید.

۳ فروردین ۱۳۲۸ (۲۲ مارس ۱۹۴۹) - سوال زیر به امضاي

خیینی و ۵ نفر دیگر از روحانیون قم از آیت‌الله حاجی آقا حسین بروجردی به عمل آمده است:

حضر مقدس حضرت مستطاب آیت‌الله العظمی آقای حاجی

آقا حسین طباطبائی بروجردی متعم الله المسلمين بطولة بقائه

چون منتشر است که راجع به تشکیل مجلس مؤسسان بین حضور مستطاب عالی و بعضی اولیاء امور مذاکراتی شده و بالنتیجه با تشکیل مجلس مؤسسان موافقت فرموده‌اید - نظر به اینکه تشکیل مجلس مؤسسان مؤثر در مقدرات آینده کشور و مصالح دینی و ملی و اجتماعی است، بعلاوه حدود اختیارات نمایندگان و نتایجی که ممکن است این اقدام داشته باشد، معلوم نیست، مستدعی است حقیقت این انتشار را برای روشن شدن تکلیف شرعی اعلام فرمائید. ۲۲ جمادی الاولی ۱۳۶۸

روح الله خرمآبادی - مرتضی حائری - سید محمد پروردی - روح الله هوسوی - محمد رضا الموسوی الكلبايكانی - فاضل موحدی

(مجموعه‌ای از مکتوبات، سخنرانیها، پیامها و فتاوی امام خمینی - گرد آورنده: م. دهنروی - از انتشارات چاپخش - ۱۳۶۰ -

صفحات ۷)

بطوری که در ذیل مسئوال بالا ملاحظه می‌شود، خمینی خود را روح الله موسوی نامیده، یعنی تنها نام خانوادگی موسوی را برای خود بکار برده است و چون این نام خانوادگی در چند سورده، در همین کتاب به مناسبهای مختلف، مورد استناد این نویسنده قرار گرفته است، از خوانندگان گرامی تقاضا دارد که به آن توجه داشته باشند.

اینک متنه پاسخ آیت الله بروجردی به مسئوال بالا:

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً: از علماء اعلام انتظار می‌رود در موقعی که این قسم انتشارات مخالف واقع می‌شود، خودشان دفاع کنند. البته علاقمندی حقیر به حفظ دیانت و مصالح مملکت بر همه مشهود است، نهایت مقتضی نیست که هر اقدام گوشزد عامه شود.

ثانیاً: موقعی که فرمان همایونی منتشر شد، برای اینکه مباداً تغییراتی در مواد مربوطه به امور دینیه داده شود، به وسیله اشخاص به اعیان‌حضورت همایونی تذکراتی مکرر داده‌ام تا آنکه اخیراً جناب آقای وزیر کشور و آقای رفیع از طرف اعیان‌حضورت همایونی ابلاغ نمودند که تنها در مواد مربوط به دیانت تصریف نخواهد شد. معذلک در تمام مجالس عده‌ای از علماء اعلام حضور مذاکره شده که در بعضی از مجالس عده‌ای از علماء اعلام حضور داشتند، کلمه‌ای که دلالت یا اشعار به موافقت در این موضوع داشته باشد، از حقیر صادر نشده، چگونه ممکن است در چنین امر مهمن اظهار نظر نمایم با آنکه اطراف آن روش نیست.

[سید حسین طباطبائی بروجردی]

(همان - صفحه ۸)

۲۳ فروردین ۱۳۲۸ (۱۲ آوریل ۱۹۴۹) - دکتر مظفر بقائی

کرهانی عربضه سرگشاده‌ای را که خطاب به شاه نوشته بود، در مجلس شورای ملی قرانت نمود.

دکتر بقائی، در این عربضه، شاه را از عدم اجرای قوانین و تضییع حقوق مردم و تعطیل مطبوعات و مداخله مقامات نظامی در امور کشوری و تشکیل مجلس مؤسسان بر حذر داشت.

۲۴ اردیبهشت ۱۳۲۸ (۲۳ آوریل ۱۹۴۹) - انتخابات مجلس

مؤسسان علی‌رغم مخالفت‌هایی که صورت گرفته بود، انجام گردید و شاه در ساعت ده بامداد امروز، مجلس مؤسسان را در کاخ دادگستری افتتاح نمود.

۱۷ اردیبهشت ۱۳۲۸ (۷ مه ۱۹۴۹) - مجلس مؤسسان، اصل

الحاقی به قانون اساسی را در مورد تشکیل مجلس مؤسسان، در هر زمان پس از تصویب مجلسین شورا و سنا و توشیح ملوکانه، تصویب کرد.

۱۸ اردیبهشت ۱۳۲۸ (۱۹۴۹ مه ۸) - اصل ۴۸ قانون اساسی که

تفییراتی در آن داده شده و به موجب آن تغییرات اختبار انحلال مجلسین شورا و سنا به شاه راگذار شده بود، به تصویب مجلس مؤسسان رسید.

۲۰ اردیبهشت ۱۳۲۸ (۱۹۴۹ مه ۱۰) - آخرین جلسه مجلس

مؤسسان دوم در کاخ دادگستری تشکیل شد و به همین مناسبت از طرف نخست وزیر و رئیس مجلس مؤسسان بیاناتی ایراد شد.

شرکت در مبارزات مربوط به ملی شدن صنعت نفت

هرگاه بعضی از خوانندگان گرامی، که در تهران سکونت دارند، و مایل به کسب آگاهی‌های پیشتری در مورد فعالیتهای سیاسی خمینی، در دوران نهضت ملی ایران باشند، میتوانند به مسجد آیت‌الله کاشانی واقع در محله پامنار، در یکی از ساعاتی که نماز جماعت در آن اقامه میشود، مراجعت بفرمایند.

زیرا هنوز، بعد از نیم قرن، درین نمازگزاران آن مسجد کسانی را خواهند یافت که در آن دوران در سینه جوانی بسر میبرده و در زمرة پیروان و طرفداران آیت‌الله کاشانی بوده و در مبارزات مربوط به ملی شدن صنعت نفت فعالانه شرکت داشته‌اند.

هر یک از این افراد، به هنوان یک شاهد عینی بسیاری از فعالیتهای خمینی را در آن ایام، با نام ووح‌الله موسوی، که نام رسمی و

مکاتبه‌ای وی بوده است و یا با شهرت او، که خویینی باشد، به خاطر داردند و داستانهای در این مورد نقل مینمایند.

هر چند که داستانهای زیر مربوط به منابع دیگری میباشد ولی این نویسنده تأیید آنها را از تعدادی از انتقیل نمازگزاران نیز کسب کرده است.

الف - مبارزات شاهد وستانه به رهبری آیت‌الله کاشانی

خویینی در جریان نهضت ملی ایران و مبارزاتی که به ملی شدن صنعت نفت انجامید، به عنوان یکی از مریدان پر و پا قرص و هواداران سرسخت آیت‌الله کاشانی شرکت داشته است.

ما میدانیم که در آغاز در آن نهضت، محمد مصدق به عنوان رهبر سیاسی و آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی به عنوان رهبر مذهبی شناخته شده بودند و نیز دکتر مظفر بقائی گرمانی که خود از بوجود آورندگان آن نهضت بود، دومین فرد، بعد از مصدق، به حساب می‌آمد.

بعد از آنکه در جبهه ملی شکاف افتاد و تعدادی از همزمان و متعددان اولیه مصدق، که آیت‌الله کاشانی و دکتر مظفر بقائی نیز در زمرة آنان بودند، از او دوری جستند، این دو نفر به ترتیب به صورت رهبران مذهبی و سیاسی مخالفان مصدق درآمدند.

نویسنده این سطور دکتر مظفر بقائی گرمانی را از نزدیک و بخوبی میشناخت. وی نه تنها فردی مذهبی نبود و به هیچ آخوند و آیت‌الله‌ی هم اعتقاد نداشت، بلکه به هیچ یک از فرائض مذهبی حتی نماز و روزه نیز عمل نمیکرد و هر روز چند جامی هم عرق مینوشید. منظورم از

عوq معنای خاcن آن، یعنی مشروبی میباشد که در ایران به این نام شهرت دارد و او از سایر مشروبات، از قبیل شراب، وسکی، شاهپهانی و غیره بسیار بود.

دکتر بقائی با وجود داشتن این خصوصیات که تمام دوستانش از آنها آگاهی داشتند، به اتحاد سیاسی خود با آیت‌الله کاشانی (تا آخر عمر وی در سال ۱۳۴۰ ش.) و دوستی با فرزندان و بستگان وی (تا وفات خودش، در اثر شکنجه، در زندان اوین در زمستان ۱۳۶۵) ادامه داده و به اینجهت تقریباً تمام مریدان و اطرافیان فعال او، از جمله خمینی را، به خوبی مشناخته است.

بنا بر گفتار دکتر بقائی، خمینی در دوران مبارزات مربوط به ملی شدن صنعت نفت غالباً در تهران بسر میبرده و با قسمت اول نام خانوادگی خود که موسوی بوده، به ووح‌الله موسوی شهرت داشته و یا مختصرآ آقای موسوی نامیده میشده است. این آقای موسوی در برگزاری اغلب تظاهراتی که به دستور آیت‌الله کاشانی برگزار میشده، دارای نقش بسیار فعال بوده و مثلاً در تظاهرات شاه دوستانه در تاریخ ۹ اسفند ۱۳۳۱ که در خیابان کاخ انجام گردید، رهبری تظاهرات را به عهده داشته و اداره کننده اصلی آن تظاهرات بوده است.

در اینجا بی مناسبت نمیداند که داستان آن تظاهرات را به نقل از ستون اخبار روزنامه شاهد (شماره ۸۸۷ - سورخ ۱۰ اسفند ۱۳۳۱)، به استحضار خوانندگان گرامی برساند، که نام "موسوی" یعنی همین "خمینی" یا "خمینی" نیز، به صورت اداره کننده تظاهرات شاه پرستانه و نماینده آیت‌الله کاشانی در آن دیده میشود.

در هفته گذشته بر اثر انتشار شایعه اختلاف بین شاه و دولت - آقای نخست وزیر مدت چهار ساعت در کاخ اختصاصی به حضور شاه شرفیاب شدند.

از جریان مذاکرات متأسفانه هیچ اطلاعی به دست نیامد تا اینکه روز پنجشنبه صبح بدون اطلاع قبلی شاه برای مدت کوتاهی تصمیم به مسافرت میگیرند.

خبر مسافرت شاه دیروز ناگهان در شهر منتشر شد و شایعات گوناگونی در باره آن رواج یافت که باعث تهییج افکار شد. عدم اطلاع صحیح مردم از جریات و وقایع پشت پرده بیش از هر چیز به این سوءتفاهم کمک مینمود.

بلافاصله پس از انتشار خبر مسافرت شاه به خارج از کشور فعالیت شدیدی بین نمایندگان مجلس شورای ملی و محافل سیاسی تهران شروع گردید، بطوری که بلافاصله از طرف رئیس مجلس نامه‌ای به این شرح به دربار ارسال شد:

هئن ذاکه دلودن مجلس جه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

خبر مسافرت غیر مترقبه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی موجب شگفتی و نگرانی فوق العاده قاطبه اهالی پایتخت شده و هیئت رئیسه مجلس شورای ملی با استحضار آقایان به عرض میرساند که در وضع کنونی به هیچوجه مصلحت و صواب نمیداند که اعلیحضرت همایونی مبادرت به مسافرت فرمایند، زیرا ممکن است در تمام کشور تأثیرات عمیق و نامطلوب حاصل نماید، به این لحاظ از پیشگاه همایونی استدعا میشود که قطعاً در این مورد تجدید نظر فرموده و تصمیم به مسافرت را به موقع دیگری در سال آینده تبدیل فرمایند.

**رئیس مجلس شورای ملی
سید ابوالقاسم گاشانی**

در خانه شاه

ساعت یازده صبح دیروز آقای دکتر مصدق به حضور اعلیحضرت شرفیاب میشوند و شاه به نخست وزیر اطلاع میدهند که بعد از ظهر تصمیم به مسافرت دارند.

در این شرفیابی آقای علاء وزیر دربار، و حشمت الدوّلہ والاتّبار نیز حضور داشتند و پس از مذاکراتی که به عمل می‌آید تصمیم گرفته میشود شورای سلطنت مرکب از شاهپور غلامرضا و آقایان دکتر مصدق و حسین علاء تشکیل گردد تا در غیاب اعلیحضرت عهده‌دار امور سلطنت باشد.

پس از این شرفیابی حضرت آیت‌الله بیهقی و عده‌ای دیگر از محترمین و همچنین هیئت رئیسه مجلس شورای ملی و مقام رسانی ساعت یازده نیز آقایان وزیران در کاخ اختصاصی شرفیاب میشوند.

آقایان وزیران پس از انجام مراسم خداخافلی مقام رسانی ساعت دوازده کاخ اختصاصی را ترک مینمایند. دیروز آز موقعی که خبر مسافرت شاه در شهر متشر میگردد، جمعیت برای اطلاع یافتن از جریان وقایع به طرف کاخ سلطنتی حرکت میکنند، بظوری که در ساعت یک بعد از ظهر عده‌ای قریب هزار نفر در مقابل کاخ اجتماع نموده و طی شعارهایی که میدادند، تقاضا داشتند شاه از مسافرت منصرف شوند.

و ساعت یک و نیم آیت‌الله بیهقی هنگام خروج مصادف با جمعیت شده و اطلاع دادند که متأسفانه شاه تصمیم به مسافرت دارند و بعد از ظهر حرکت خواهند نمود. جمعیت از آیت‌الله تقاضا میکنند که مجددًا شرفیاب شوند. آیت‌الله ناچار به کاخ سلطنتی مراجعت مینمایند و تقاضای مردم را به عرض میرسانند.

ساعت دو و نیم بعد از ظهر بر اثر تقاضای مردم، آقای علاء تصمیم میگیرند متن اعلامیه دربار را به وسیله میکروفون به اطلاع مردم برسانند ولی چون مصادف با اعتراض مردم شده، ناچار

مقارن ساعت سه بعد از ظهر، شاه در پشت در ورودی حضور یافته و خطاب به مردم بیاناتی به این شرح ایراد کردند.

هتلن جیاگذات شاهنشاه

لازم است شخصاً چند کلمه‌ای با شما صحبت کنم با وجود اینکه کسالت مزاج از مدتها پیش مرا وادار به معالجه می‌نمود و قصد عزیمت برای این منظور داشتم و امروز نیز بنا بر تجویز اطباء، اول عازم زیارت [۱۴] و بعد معالجه بودم، حال که می‌بینم با رفتن من ممانعت می‌کنید، چاره‌ای نیست جز آنکه فعلآً مسافت خود را به تأخیر اندازم.

پس از بیانات شاه مجدداً جمعیت تقاضا می‌کنند که اعلامیه‌ای رسماً از طرف دربار منتشر گردد.

از طرف وزارت دربار اعلامیه‌ای صادر می‌شود و طی آن اعلام می‌گردد: شاه بواسطه عارضه کسالت تصمیم داشتند مسافت کوتاهی از راه عراق، پس از زیارت اعتاب مقدسه به خارجه بنماید و چون این مسافت موجب نگرانی و بروز احساسات می‌پرساند از طرف قاطبه مردم گردیده و با اجتماع و تظاهرات شایسته تقدیری خواهان اتصاف از مسافت شدند و چون شاه به رعایت افکار عامه اهمیت میدهند با سپاسگذاری و قدردانی از احساسات پاک مردم فعلآً از مسافت اتصاف حاصل نمودند.

وزیر دربار شاهنشاهی - حسین علاء

از ساعت سه بعد از ظهر ازدحام جمعیت در مقابل کاخ به حد اعلا می‌رسد، بطوری که عبور و مرور در خیابان کاخ بطور کلی قطع و اولین حادثه که منجر به تیراندازی گردید روی داد. بدین ترتیب: ساعت سه و پنجاه دقیقه بعد از ظهر عده‌ای از متظاهرین از برای ر کاخ عبور کرده و به عنوان استمداد [۱۵] به طرف منزل نخست وزیر حرکت می‌کنند ولی در ابتدای در شمالی کاخ مصادف با جلوگیری

مأمورین انتظامی شده و از طرف مأمورین به سوی جمعیت تیرواندازی میشود و در نتیجه یک نفر به سختی مجروح میشود که بعداً اطلاع داده شد فوت نموده است و سه نفر دیگر نیز مجروح و جمعیت متفرق شدند و به این ترتیب اولین حادثه تظاهرات دیروز خاتمه یافت.

پس از وقوع حادثه مذکور آقای مهندس وضوی، نایب رئیس مجلس در منزل آیت‌الله کاشانی حضور یافته و جریان تظاهرات در برابر منزل نخست وزیر را به ایشان اطلاع میدهد و تقاضا مینمایند اعلامیه‌ای صادر نمایند تا از بروز هرج و مرچ جلوگیری شود.

بلافاصله از طرف آیت‌الله اعلامیه‌ای منتشر و به وسیله آقای هودجی بدین شرح در برابر منزل نخست وزیر منتشر میشود: برادران عزیز: مسموع شد عده‌ای به در خانه جناب آقای دکتر مصدق حمله نموده‌اند، خواهشمند است متفرق شوید و از تعرض خودداری نمائید.

جیانات مجدد شاه

ساعت چهار و نیم مجدداً جمعیت در برابر کاخ سلطنتی ازدحام نموده و تقاضا می‌نمایند بار دیگر شاه شخصاً نطقی ایراد نماید. در نتیجه شاه به پشت در ورودی کاخ آمده و بیاناتی به شرح زیر ایراد کردنند:

همانطور که قبلاً به شما اطلاع دادم، منم مجبورم خواسته شما مردم ایران را قبول کنم. اگر شما نمی‌گذرید و مایل نیستید که من برای معالجه حرکت کنم منم بنابه میل شما از این مسافرت منصرف گردیده‌ام.

... عصر دیروز جلسه فوق العاده خصوصی مجلس شورای ملی تشکیل یافت تا به جریان رسیدگی نماید. ساعت ۹ بعد از ظهر نیز شاه به وسیله رادیو تهران پیامی خطاب به ملت ایران ایراد نمودند و طی آن انصراف خود را از مسافرت مجدداً به اطلاع عموم

رسانیدند و تقاضا نمودند عموم طبقات در حفظ نظم و آرامش کوشانند.

ب - فعالیتهای شاه دوستانه در واقعه ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

طرفداران آیت‌الله کاشانی که واقعه ۲۸ مرداد ۱۳۲۸ را قیام ملی میدانند، همواره به شرکت خود در آن تظاهرات افتخار کرده و هرگز آن را تکذیب ننموده‌اند و طرفداران هصدق نیز که از آن واقعه به عنوان کودتا بر علیه دولت ملی وقت یاد مینمایند، با اعتراف به شرکت طرفداران آیت‌الله کاشانی در تظاهرات شاه دوستانه آن روز، آن را یک نمونه از اقدامات ضد ملی آیت‌الله کاشانی دانسته‌اند.

اما آنچه که هنوز بسیاری از مردم ایران از آن آگاهی ندارند این است که خمینی، یعنی همان حجت‌الاسلام روح‌الله موسوی، در تظاهرات روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در تهران، به صورت یک سردسته در میان طرفداران آیت‌الله کاشانی شرکت داشته و اداره تظاهرات و هم‌آهنگ کردن شعارهای آنان را عهده‌دار بوده است.

مطلوب زیر هم که در این رابطه از صفحه ۸۱ کتاب:

Hostage to Khomeini By Robert Dreyfuss
از انتشارات:

**New Benjamin Franklin House
Publishing Company - New York - 1980**

اقتباس و توسط نویسنده این سطور ترجمه شده است قابل توجه

می‌باشد:

... اما انقلاب واقعی بر علیه مصدق، تصمیمی است که قبل ا تو سط رؤسای سازمانهای مخفی امریکا، انگلستان و اسرائیل و هیئت‌های مدیره شرکتهای بزرگ نفتی بین‌المللی اتخاذ شده بود.

مختصر وجوه پرداختی توسط آنان بود که بودجه تشکیل گروههای تظاهرکننده را تأمین کرد و نیز این آیت‌الله کاشانی بود که این گروهها را بیرون فرستاد.

در حدود ۵۰۰۰ نفر و با پیشتر شرکت‌کننده که فریاد **جاؤید شاه سر میدهنند**، یک ملای گفتم هم حفسور دارد که نامش **روح‌الله خمینی** میباشد.

این یکی از شوخی‌های جالب توجه تاریخ است که مردی که مسئولیت سرنگونی شاه را در ۱۹۷۹ به عهده داشته، در ۲۵ سال پیش از آن خودش مأموری مزدور (Paid agent) در میان نیروهای شاه پرست بوده است ...

ج - میزان احترام و ارزش علمی و مذهبی خمینی در مقایسه با سایر اطرافیان معتم آیت‌الله کاشانی

چون دکتر مظفر بقائی چندین بار ضمن صحبت‌های خود در مورد گذشتۀ خمینی و همکاری وی با آیت‌الله کاشانی اظهار داشته بود که خمینی از نظر تقدم و تأخیر در میان افراد معتم و روحانیونی که در اطراف آیت‌الله کاشانی بودند، نفر هفتم یا هشتم بشمار میرفته است، لذا روزی از وی در این مورد و نحوه این ارزشیابی پرسش نمودم و پاسخ دکتر بقائی به این نویسته، تقریباً به این مضمون بود:

آیت‌الله کاشانی در سالن بزرگ مسجد خود، که آن را در محلۀ پامنار نزدیک منزل خود ساخته بود، علاوه بر اقامه نمازهای یومیه به امامت خود، مراسم مریوط به اغلب جشنها و سوگواریهای مهم مذهبی و سیاسی را نیز برگزار میکرد.

من [دکتور بقائی] هم در اغلب این چشنهای و مراسم، یا بنا به دعوت خود آیت‌الله و یا بنا به وظیفه سیاسی و ملی و گاهی هم به اکراه و اجبار شرکت میکردم.

رسم آیت‌الله کاشانی [که شاید در بین تمام روحانیون هم مرسوم باشد] این بود که نزدیک به در ورودی اصلی، پشت به دیوار و به نحوی مینشست که دست راست او به طرف داخل سالن قرار داشت و دیگر جانی برای کسی که بتواند در طرف چپ، یعنی بالادرست، او بنشیند وجود نداشت.

مردم عادی، که معمولاً از درهای ورودی دیگر، به آن سالن راهنمائی میشنندن با فاصله‌ای که بیش از یک متر بود، همگی رو به روی آیت‌الله می‌نشستند ولی افراد سرشناس و کسانی که از نظر آیت‌الله دارای ارزش و احترام بودند، یک یک پس از ورود در طرف راست آیت‌الله، یعنی پشت به دیوار و رو به مردم، قرار میگرفتند.

اما ترتیب نشستن و قرار گرفتن آنان به میل خودشان نبود.

یعنی هر یک از این قبیل افراد با راهنمائی مستخدماتی که مأمور این کار بودند، از همان در ورودی که آیت‌الله در کنار آن نشسته بود وارد سالن میشنندند و آیت‌الله پس از ورود هر یک به احترام وی و جهت احوالپرسی و خوش‌آمد گوئی از جای خود بلند میشد و طبعاً تمام کسانی هم که در طرف راست آیت‌الله نشسته بودند، خواه نا خواه به تبعیت از وی از جای بر میخاستند و می‌ایستادند. در این زمان، آیت‌الله، با دست راست خود، تازه‌وارد را دعوت به نشستن در طرف راست خود مینموده، ولی این اشاره دست بسی حساب و بی‌منظور صورت نمیگرفته است، بلکه به نقطه و محل معینی اشاره میشده و جانی را به تازه‌وارد نشان میداده که در فاصله‌ای تو آیت‌الله افرادی محترمتر از تازه‌وارد (البته از نظر آیت‌الله) قرار داشتند ولی خود تازه‌وارد نسبت به سایر کسانی که در طرف دیگر او جای میگرفتند با ارزشتر و محترمتر محسوب میشده است.

عکسها نی که از این قبیل مراسم گرفته شده است، هم‌اکنون در خانواده آیت‌الله کاشانی و نزد بعضی دیگر از سایر کسانی که در آن مراسم حضور داشته‌اند، موجود میباشد و من [یعنی دکتور بقائی] هم تعدادی از آنها را، مرسیوط به مراسمی که خودم در آنها

شرکت داشتم و در آنها در کنار آیت‌الله گاشانی نشسته بودم در اختیار دارم. این عکسها را خود آیت‌الله چندی بعد از پابان مراسم مربوط به آنها برایم فرستاده است.

در بعضی از آن عکسها خمینی هم دیده میشود و شخص میتواند با مراجعه به آن عکسها و مقایسه آنها با یکدیگر (در مورد افرادی که در بعضی از عکسها حضور ندارند) دریابد که وی در بین اطرافیان آیت‌الله گاشانی نفر چندم به حساب می‌آمده است و چه افرادی بزر او مقدم بوده‌اند؟ و اینکه من [دکتر بقائی]، خمینی را به عنوان نفر هفتم یا هشتم محسوب داشته‌ام این است که شش نفر بطور قطع (و در هر یک از عکس‌هایی که هستند) همیشه بالاتر از خمینی قرار دارند ولی نفر هفتم گاهی قبل از خمینی و گاهی هم بعد از وی نشسته است.

بکی از روحانیونی که در آن زمان در بین اطرافیان آیت‌الله گاشانی، مقدم بر خمینی، مینشسته، پدر زن وی به نام حجت‌الاسلام میرزا محمد تقی نقی بوده، که در همان محله پامنار سکونت داشت. حجت‌الاسلام نقی، (متولد آذرماه ۱۲۷۴ - جمادی‌الثانی ۱۳۱۳) که فقط حدود ۵ سال از خمینی بزرگتر بوده، پس از انجام تحصیلات مقدماتی در تهران، برای ادامه تحصیلات مذهبی در سال ۱۳۰۲ ش. به اتفاق اعضای خانواده خود به قم رفت و تا سال ۱۳۰۹ ش. در آن شهر اقامت داشته و خمینی در سال ۱۳۰۸ ش. با دختر او به نام خدیجه ازدواج کرده است.

وی، که در قم در زمرة تقریرنویسان آیت‌الله حائری بوده، تقریرات نکاح از آن آیت‌الله را به چاپ رسانده و تألیفات دیگری هم داشته و بعلاوه اشعار، تصاویر، مداعیح و مراوش فراوانی در مورد اهل بیت محمد بن عبدالله سروده است و از همه بالاتر وی بر خلاف خمینی که از هیچ‌کس اجازه اجتهد نداشت، در همان مدت اقامت در قم موفق شده است که از

آیت‌الله عبدالکریم حائری و با خط خود این شخص، اجازه اجتهاد دریافت کند.

با این ترتیب در مورد تقدیر حجت‌الاسلام لطفی بر خمینی جای تردید وجود نداشته است.

در اینجا بد نیست که بطور معتبره این مطلب را نیز به استحضار خوانندگان گرامی برساند که حجت‌الاسلام لطفی، مانند بسیاری از روحانیون دیگر با قسمی از پولهایی که با رنج و مشقت فراوان! و بازحمت و عرق ریزی! به دست آورده بود، در زمان حیات خود برای هر یک از فرزندان خود خانه‌ای خریداری کرده و آن را پس از مبلغ ساختن و مجهز نمودن با اثاثه ضروری در اختیار هر یک از آنان قرار داده بوده، که یکی از آنها هم، در همان محله پامنار سهم خدیجه خانم، همسر خمینی، شده است و این همان خانه‌ای میباشد که نادر قادرپور در مصاحبه با بنیاد مطالعات ایران به شرح زیر در مورد آن سخن گفته است:

... من سالهای دراز بوده و هست که با برادر خانم آقای خمینی، دکتر وصالطفی، دوستی قدیمی داشتم و او از دوستان من بود که اتفاقاً از یکی دو سال پیش از ۱۳۴۲ با هم یک جلسات هفتگی داشتیم. البته منظور از جلسات هفتگی جلسات سیاسی نبود، دوره‌های دوستانه، و این دوره‌های دوستانه در منزل در پاصلو تشکیل میشد که این منزل در واقع منزل بود که از سوی خانم آقای خمینی به عنوان جهاز متعلق میشد به خود آقای خمینی، و چون او معمولاً وقتی هم [به تهران] می‌آمد در آن خانه اقامت نمیکرد، بنا بر این ما هفته‌ای یک بار چند نفری بودیم که آنجا جمیع میشدیم ...

(ماهیانه پر - از انتشارات بنیاد فرهنگی پر - شماره ۱۷۱ - فروردین ۱۳۷۹ - صفحه ۳۶ - به نقل از تاریخ شفاهی، بنیاد مطالعات ایران)

باز هم در اینجا لازم به تذکر میداند که اگر خمینی از چند سال قبل از اولین بازداشت و زندانی شدن خود، در سال ۱۳۴۱، سرگرمی‌های دیگری^{۱۱} در تهران داشته و در هنگام آمدن به این شهر در جای دیگری اقامت مینموده است، در دوران مبارزات مربوط به ملی شدن صنعت نفت، که در هر هفته چند روز در تهران بسر میبرده، در همین خانه سکونت میکرده است.

۴ - دوران کهن‌سالی از حدود ۶۰ سالگی به بعد

فوت آیت‌الله بروجردی و آیت‌الله کاشانی

در سال ۱۳۴۰ دو واقعه مهم، در ارتباط با وضع خمینی، روی داده و دو مانع بزرگ موجود در مقابل تندروی‌های سیاسی وی را از پیش پایش برداشته و دست او را در انجام ماجراجویی‌ای پرهیاهو و مخالفت‌آمیز با شاه و دولتهای وقت باز گذاشته است.

اولین واقعه فوت آیت‌الله بروجردی در تاریخ ۱۰ فروردین (۳۰ مارس ۱۹۶۱) و دومین آن فوت آیت‌الله کاشانی در تاریخ ۲۲ اسفند (۱۳ مارچ ۱۹۶۲) بود.

بطوری که میدانیم، آیت‌الله بروجردی، که به صورت مرجع بی‌رقیب تقلید شعبان در آمده بود، با تندروی‌های بی‌ادبانه و اقدامات مخالفت‌آمیز علی‌با شاه و دولت مخالفت میورزید، و از انجام آنها به

شدت جلوگیری میکرده و این روش با طبع سرکش و روحیه ماجراجو و ناسازگار خمینی در تضاد بوده است.

در زمان آیت‌الله بروجردی، خمینی به همراه چند نفر از متفکران خود، موافقت آیت‌الله بروجردی را با انجام اقداماتی که آنها را اصلاحات در حوزه میدانسته، جلب کرده بوده ولی بعداً آن آیت‌الله متوجه معایب آن اقدامات شده و انجام آنها را به مصلحت ندانسته است.

متلاعقب خودداری آیت‌الله بروجردی از انجام اقدامات پیشنهادی خمینی و دیگران، این افراد با آیت‌الله مخالف شده‌اند ولی چون هیچکدامشان از ترس مردم چرنت مخالفت علی‌با او را نداشته‌اند، به ناچار به انزوا و گوش‌نشینی روی آورده‌اند.

علی دوانی در این مورد چنین نوشته است:

کوهنه‌کیزی اهام خهنه‌قدهن همه - بعد از این ماجرا [مخالفت آیت‌الله بروجردی با اصلاحات پیشنهادی خمینی و دیگران] اقام خمینی هم لب فروبست و گوش‌گیری انتخاب کرد. اگر درسی میگفت در خانه بود و اگر در جانی مجلسی بود کمتر شرکت میکرد.

در بیرون هم کمتر کسی ایشان را میدید. به عبارت دیگران همه شور و احساسات یکباره فروکش نمود.

معمولآ ایشان با چند تن از دوستانش ... غروب می‌امدند به مقبره آیت‌الله شهید حاج شیخ فضل‌الله نوری و همینکه اذان مغرب گفته می‌شد، نماز مغرب را به انفراد می‌خواندند و حدود بیست دقیقه گفتگو میکردند که شنیدم احوالپرسی و اوضاع روز بوده و سپس امام از همان در مقبره خدا حافظی میکرد و تنها و بعضی اوقات با فرزندش هر حرم حاج آقا مصطفی راهی منزل میشدند. شبیهای جمعه هم به حرم می‌امدند و پس از زیارت به خانه می‌رفتند ...

(زندگانی زعیم بزرگ عالم تشیع آیت‌الله بروجردی - تألیف علی دوانی -

آیت‌الله حسینعلی منتظری در مورد تعیین مرجعیت تقلید، بعد از فوت آیت‌الله بروجردی چنین گفته است:

تعدد مرجعیت پس از درگذشت آیت‌الله بروجردی - پس از

درگذشت آیت‌الله بروجردی مرجعیت از حالت تمرکز خود خارج شد و میان چند نفر از علماء پخش گردید در آن زمان کسانی که در قم مطرح بودند آیت‌الله گلپایگانی و آیت‌الله شریعتمداری و آیت‌الله هرعشی نجفی بودند ولی بسیاری از خواص به آیت‌الله خعینی نظر داشتند. ها نظرها به مرجعیت ایشان بود. رسالة توضیح المسائل و حاشیه عروة ایشان هنوز چاپ نشده بود و ایشان ابا داشت از اینکه رساله‌شان چاپ شود.

بادم هست در همان وقت من رفتم منزل آقای گلپایگانی. منزل ایشان در بازارچه بود. مردم زیادی انجا اجتماع کرده بودند و ایشان را با دسته‌جات زیادی اور دند برای فاتحه آیت‌الله بروجردی. کوچه‌ها پر از جمعیت بود و با تشریفات و اسکورت ایشان را اوردند در مجلس.

ولی شب همان روز من رفته بودم منزل آیت‌الله خعینی. نماز مغرب و عشاء را با ایشان خواندم و حدود یک ساعت و نیم نشستیم با ایشان در دل کردیم و راجع به فوت آیت‌الله بروجردی و مسائل آن روز با ایشان صحبت کردیم حتی دک خفر نیاهد آنچا هم دلخدا من راجع به مرجعیت با ایشان صحبت میکردم و اینکه چه کسی برای این موضوع مناسب استد مثلاً نظر ایشان را راجع به آیت‌الله حکیم پرسیدم ایشان گفتند من آیت‌الله حکیم را ندیده‌ام ولی اکر آیت‌الله حکیم فقط همین مستمسک (العروہ الوثقی) باشد، چیز مهمی نیست. به نظر ایشان مستمسک خیلی مهم نمی‌امد[!]....

(خاطرات آیت‌الله حسینعلی منتظری - شرکت کتاب - صفحه ۹۲)

به موجب رسمی که در حوزه‌های مذهبی معمول است، در هر زمان که یک مرجع تقلید وفات می‌یابد، اجتماع مقلدان مرجع متوفی و

سایر مردم در خانه آیت‌الله دیگری که کاندیدای مرجعیت می‌بایشد، به منزله نوعی بیعت با وی بشمار می‌رود و مهمترین نشانه‌ای است که مردم او را اعلم و اعدل تشخیص داده و به عنوان مرجع تقلید خود انتخاب کرده‌اند. در متن بالا، این اعتراض آیت‌الله منتظری جالب توجه می‌باشد که وی در صبح روز بعد از فوت آیت‌الله بروجردی، ابتدا در مراسم انتخاب آیت‌الله گلهایگانی به عنوان مرجع تقلید جدید، در منزل وی شرکت، و در حقیقت با آن آیت‌الله بیعت، کرده ولي بعد، در شب آن روز، صرفاً برای دیدار از خمینی و مذاکره با ری راجع به فوت آیت‌الله بروجردی و مسائل روز به نزد خمینی رفته است.

با وجود این در همان متن می‌بینیم که آیت‌الله منتظری گفته است: "بسیاری از خواص به آیت‌الله خمینی نظر داشتند." و ما می‌دانیم که منظور او از خواص همان چند نفری می‌باشد که از معاشران، دوستان نزدیک و یا شاگردان خمینی بوده‌اند که هیچ‌کدام اشان هم حتی یک نفو، آری حتی یک نفو به منزل خمینی، مراجعت نکرده‌است.

با این حال، به جرئت می‌توان گفت که وفات آیت‌الله بروجردی برای خمینی موهبتی بزرگ محسوب می‌شده است.

اما بعد از وفات آیت‌الله بروجردی هنوز یک مشکل بزرگ دیگر در مقابل خمینی وجود داشته و آن آیت‌الله گاشانی بوده که خمینی، نیز خود را در زمرة پیروان و ارادتمندان وی به حساب می‌آورده است.

در آن زمان، همانطور که آیت‌الله بروجردی مرجع بی‌رقیب تقلید شعبیان به شمار میرفت، آیت‌الله گاشانی نیز بزرگترین و مشهورترین فرد روحانی بوده که به سیاست روی آورده بوده و مریدان و پیروان فراوانی در یین مسجدیها و مذهبی‌ها داشته است.

خهینی، در آغاز، جهت مبارزه مستقل خود، به حمایت همین پیروان و مریدان نیاز داشته، که گوششان به دهان آیت‌الله کاشانی دوخته بوده و تا پایان حیات آن آیت‌الله کمتر این امکان وجود داشته است که کسی از بین مریدان وی بتواند قد علم کند و به صورت یکی از رقیان او در آید.

با توجه به این مراتب، سال ۱۳۶۱ در حالی آغاز گردیده که این دو مانع بزرگ، دیگر در مقابل خهینی، وجود نداشته و او بدون آقا بالاسر، با خیال راحت میتوانسته است به هر نحو که بخواهد اقدام نماید، البته نه به عنوان مرجع تقلید شیعیان که هیچکس وی را در آن مقام قبول نداشته - بلکه به عنوان یک روحانی سیاسی مبارز و به منظور تهیه مقدماتی که شاید نهایتاً به احراز مقام نظریر آیت‌الله کاشانی ختم گردد.

مجتهد نبودن خمینی

الف - نداشتن معلومات لازم

مقدمه:

لزوم تسلط به زبان عربی برای هر مجتهد

دین اسلام دینی است عربی و کتاب دینی اسلام، یعنی قرآن، نیز به زبان عربی نوشته شده است و تمام متابع مهم و اولیه دین اسلام همگی به زبان عربی میباشند. به اینجهت هیچکس نمیتواند بدون تسلط به زبان عربی ادعای اجتهاد در این دین را بنماید.

در لغت‌نامه دهخدا، ضمن تعریف کلمه‌ی **مجتهد**، چنین نوشته شده است :

”**مقدمات اجتهاد - علم عربیست**، معانی و بیان، منطق، علم درایه‌الحدیث، اصول و کتب فقهیه استدلالیه، اختصار و آیات مرسوط به احکام است که سرانجام موجب حصول ملکه شود که بتواند رد الفروع على الاصول کرده و مسائل را دریابد.“

آری وقتی که ”علم عربیت“ یعنی زبان عربی اولین درس برای هر طلبه علوم دینی در نظر گرفته شده است، پس کسی که به زبان عربی مسلط نباشد و نتواند به این زبان مکالمه نماید و مکتوباتی را که به این زبان میباشد بخواند و بفهمد، نمیتواند ادعا کند که :

به علم کاب و وجوه معانی آن و علم سنت و طرق و متون و
وجوه معانی آن احاطه دارد و در قیاس دارای اصابت رأی میباشد.
با توجه به مراتب بالا، پیشواپان مذهب تشیع، و یا به اصطلاح
خودشان علمای اسلام، همگی بر این اعتقاد هستند که زبان عربی به منزلة
القبای روحانیت بشمار میرود. یعنی لزوم یادگیری این زبان برای طلاب
علوم دینی در مراکز مذهبی مانند یادگیری چهار عمل اصلی برای
دانشآموزی است که نهایتاً قصد دریافت مدرک دپلم یا لیسانس در علوم
ریاضی را دارد

ندانستن زبان عربی توسط خمینی

در آخرین هفته‌های عمر رژیم پادشاهی، و مقارن با همان ایامی
که بسیاری از مردم تصویر نامیمون خمینی را در ماه میدیدند و یک تار
مو از ریش او را در داخل هر قرآنی که در اختیار داشتند در محل سوره
یس (یاسین) مشاهده میکردند! انواع صفات نیک و خصوصیات عالی واجع
به خمینی نیز در میان مردم ایران دهان به دهان بیگشت، مثلًاً اکثر مردم بر
این اعتقاد بودند که وی میتواند به **هزبان زنده دنیا، مانند زبان مادری**
خود، تکلم نماید. اما هنوز یش از چند روز از پیروزی انقلاب نگذشته بود
که مردم ایران دریافتند که حضرت خمینی، با اینکه در حدود پانزده سال
پیش از آن در عراق بسر میرده، باز هم نه قادر است که **به زبان عربی**
 صحبت گند و نه میتواند آن زبان را بفهمد.

این امر زمانی اتفاق افتاد که یاسر عرفات در ساعت ۵ بعد از ظهر
روز شنبه ۲۸ بهمن ۱۳۵۷ برای دریافت مزد خدماتی که فلسطینی‌ها در

جهت پیروزی انقلاب شوم اسلام انجام داده بودند به تهران وارد شد و مستقیماً به حضور حضور خمینی شرفیاب گردید. در این ملاقات و ملاقات‌های بعدی، که بعضی از آنها مستقیماً از تلویزیون ایران پخش گردید، همواره یک نفر مترجم حضور داشت و بعد از هر دفعه که یاسو عرفات به سخن گفتن می‌پرداخت، حتی زمانی که سخن عرفات در یک با دو کلمه خلاصه می‌شد، تمام ژستها، حرکات و نگاههای خمینی به یاسو عرفات و هترجم، همگی مؤید این مطلب بود که وی زبان عربی نمی‌فهمد. به عبارت دیگر مردم ایران از چشم درختن خمینی به دهان هترجم دریافتند که خمینی از آن سخنان، هیچ نفهمیده و نیز از پاسخهای خمینی به عرفات که همگی به زبان فارسی بود، متوجه شدند که وی قادر به سخن‌گوئی به زبان عربی هم نمی‌باشد.

روزنامه اطلاعات مورخ یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۳۵۷ در صفحه ۱۰ به منظور توجیه این امر در کنار یکی از عکسهای ملاقات خمینی و عرفات چنین نوشته است:

امام خمینی با آنکه به زبان عربی تسلط کامل دارد و به این زبان کتابهای نیز نوشته است، اما برای اینکه ملت ایرانی زنده و پایدار باشد، گفت و گوهای خود با یاسو عرفات را به زبان فارسی ادامه داد.

واقعاً آیا دروغی از این بالاتر در مورد خمینی می‌شد گفت؟ خمینی و علاقه به زنده نگهداشت زبان فارسی و ملت ایرانی! عده‌ای هم گمان کردند که شاید خمینی با زبان عربی به لهجه فلسطینی آشنا نداشته است ولی همینکه چند مرتبه از زبان خود خمینی در چند مصاحبه شنیدند که وی در روزهای آخر توقف خود در عراق، نامه ماشین شده راصله از "سازمان امن عراق" در مورد منع فعالیتهای

سیاسی اش در آن کشور را به سید محمود دعائی داده بود، است تا برایش ترجمه نماید، و بعداً نیز آگاهی یافتند که دعائی نه تنها در آن روزها بلکه در تمام مدتی که خمینی به صورت تبعید در نجف بسر میرد، در موقع لازم به عنوان مترجم زبان عربی در خدمت او بوده و نیز کلیه نامه‌های را که به این زبان از مقامات دولتی عراق و سایر افراد و سازمانهای این کشور و یا سایر کشورهای عربی برای خمینی میرسیده برای وی ترجمه و پاسخ آنها را تهیه میکرده است، دیگر در مورد بی‌اطلاعی وی از زبان عربی تردیدی برایشان باقی نماند، زیرا نامه و اصله از "سازمان امن عراق" ماشین شده و خوش خط بوده و مأموران دولتی آن کشور نیز عربی را با لهجه عراقی صحبت میکرده‌اند.

در اینجا بد نیست که بطور نمونه به یکی از چند اعتراض خمینی در این مورد، که آن را ضمن شرح آخرین روزهای توقف خود در عراق بعمل آورده است، توجه فرمائید:

"... کم کم از بغداد یک وقت رئیس امن [سازمان امنیت] امد، او ادم هلایمی بود و صحبت‌هایش هم همه تعارف بود و اینکه شما هر کاری بخواهید بکنید مانعی ندارد و هر عملی انجام بدهید مانعی ندارد و فلان، ایشان رفت و بعد از چند روز یک نفری دیگری امد که گفتند او مقدم است بر آن رئیس امن، ایشان به طور رسمی به ما گفت که ما چون یک معاهداتی، تعهداتی با دولت ایران داریم، از این جهت نمی‌توانیم تحمل کنیم که شما اینجا فعالیت میکنید... من به او گفتم که این یک تکلیف شرعی است که به من متوجه است، من هم اعلامیه مبنویسم و هم در موقعش در منبر صحبت میکنم و هم نوار پر میکنم و به ایران میفرستم و این تکلیف شرعی من است، شما هم تکلیفی دارید عمل کنید... گفتم که من (در صورتی که هیچ در ذهن من این نبوده، آنوقت هم نبود) من میروم خارج، من میروم پاریس که مملکتی [؟] است که آن دیگر وابسته به ایران و مستعمره ایران نیست. البته نساخت شد، اما حرفی

نzd. بعد آقای دعائی هم بودند آنچا برای ترجمه، آقای دعائی
که الان سفیر هستند...^۱ (حکایتهای تلغخ و شیرین - جلد اول -
گردآورنده و تنظیم: مساجد شش گانه‌ی جنوب تهران - ناشر: مؤسسه‌ی
فرهنگی قدر ولایت - چاپ: سهند - تابستان ۱۳۷۴ - صفحات ۵۲ و ۵۴)

ب - نداشتن اجازه اجتهاد

معمولًا هر مجتهد از سوی یکی از مراجع تقلید و یا یکی از
مجتهدین بزرگ وقت دارای اجازه اجتهاد می‌باشد ولی این امکان هم وجود
دارد که یک نفر با مطالعات، تحقیقات و بررسیهای شخصی خود به
مرحله‌ای برسد که از سوی بسیاری از روحانیون دیگر، به عنوان مجتهد
مورد احترام و قبول قرار گیرد و حتی ممکن است چنین مجتهد بی‌جوزای
از سوی مردم به عنوان مرجع تقلید نیز پذیرفته شود.

اما بطوری که به زودی خواهیم دید، خوبی از هیچ یک از
مجتهدان سابق دارای اجازه اجتهاد نبوده است.

ج - نداشتن مقبولیت

هرگاه به صورت تئوری از یک فرد شیعه مذهب بسیار مطلع و
کاملًا مومن سوال شود که:
در هر عصر و زمانه چگونه شیعیان جهان می‌توانند از جامع الشرایط
بودن یک مجتهد و نیز از اعلمیت و اعدالت وی آگاهی بابند و وی را
به عنوان مرجع تقلید جدید خود برگزینند؟
پاسخ روی قریب به این مضمون خواهد بود که: